

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Mikołaj Pawlak

Warszawa, 18 września 2023 roku

ZSS.422.15.2023.KS

**Pani
Katarzyna Sójka
Minister Zdrowia**

Szanowna Pani Minister,

stosownie do art. 11 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 292) zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o rozważenie podjęcia działań legislacyjnych na rzecz umożliwienia skorzystania przez niemowlęta, które ukończyły 6. tydzień życia, z wizyt patronażowych położnej podstawowej opieki zdrowotnej.

Chciałbym zwrócić uwagę Pani Minister na zagadnienie dotyczące realizacji wizyt patronażowych przez położone w przypadku dzieci urodzonych przedwcześnie oraz dzieci, które urodziły się w terminie, ale z powodu komplikacji przy porodzie, wad rozwojowych lub innych powodów konieczna była ich dłuższa hospitalizacja (tj. grupy dzieci, które pozostawały w szpitalu w czasie gdy osiągnęły szósty tydzień życia albo dłużej).

Zgodnie z warunkami określonymi w części II załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1427) wizyty patronażowe położnej realizowane są w pierwszych tygodniach życia dziecka w jego domu. Pierwsza taka wizyta powinna się odbyć najpóźniej w czwartej dobie życia noworodka, nie później niż 48 godzin po opuszczeniu szpitala. Kolejne, co najmniej cztery, są realizowane pomiędzy pierwszym a szóstym tygodniem życia.

Konstrukcja tych zapisów powoduje, że rodzice opuszczających szpital z niemowlęciem, które ukończyło szósty tydzień życia, mogą być pozbawieni wizyt patronażowych położnej. Istotnymi zaletami tych wizyt jest to, że w ich ramach świadczona jest pomoc młodym rodzicom w zapewnieniu prawidłowej opieki nad dzieckiem, udzielenie

instruktażu właściwego postępowania z niemowlęciem, a także kontrola opieki nad nim w warunkach domowych.

Problem interpretacyjny wynikający z takiego zapisu (tj. czy można zrealizować wizytę patronażową w przypadku dziecka, które ukończyło 6. tydzień życia) dotyka w szczególności rodziców dzieci przedwcześnie urodzonych, dla których czas pobytu w szpitalu jest dłuższy - często znacząco dłuższy – niż w przypadku dzieci urodzonych w terminie.

To, że problem wynikający z określenia warunków korzystania z wizyt patronażowych położnej wiekiem dziecka (zatem okres, przez który one przysługują, liczony jest od momentu urodzenia dziecka, a nie opuszczenia szpitala) nadal dotyka rodziców dzieci przedwcześnie urodzonych, potwierdziła¹ prof. dr hab. n. med. Maria Katarzyna Borszewska-Kornacka, Prezes Fundacji Koalicja dla wcześniaka.

Oczywiście stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. poz. 2335) w zakresie zadań położnej POZ leżą:

- w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób m.in.: poradnictwo w zakresie pielęgnacji i prawidłowego żywienia noworodka i niemowlęcia do 8. tygodnia życia, poradnictwo laktacyjne i promowanie karmienia piersią, kształtowanie postaw rodzicielskich, profilaktykę chorób wieku rozwojowego;
- w obszarze świadczeń pielęgnacyjnych: planowanie, realizację i ocenę opieki pielęgnacyjnej nad: kobietą w okresie ciąży, porodu i porożu, noworodkiem i niemowlęciem do 8. tygodnia życia, przygotowanie i wspieranie rodziny w opiece nad noworodkiem, niemowlęciem i kobietą.

W mojej ocenie powyższe nie rozwiązuje jednak w pełni problemu możliwości zapewnienia wizyt patronażowych – zgodnie z warunkami określonymi w części II załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu POZ – u dziecka powyżej 6. tygodnia życia.

Rodzice dzieci, które ze względu na stan zdrowia musiały przebywać w szpitalu dłużej, powinni mieć takie samo prawo dostępu do przedmiotowego świadczenia

¹ Pismo z 07.07.2023 r.

gwarantowanego z zakresu POZ jak rodzice dzieci urodzonych o czasie i bez problemów zdrowotnych powodujących konieczność dłużej hospitalizacji.

Mając na uwadze powyższe, zwracam się z wnioskiem jak we wstępie.

Z poważaniem

Rzecznik Praw Dziecka

Mikołaj Pawlak

